

Domeniul: Cercetare-Dezvoltare, Inovare

INOVAREA ÎN ÎNTREPRINDERILE DIN MEDIUL DE AFACERI ÎN PERIOADA 2020-2022 (date definitive)

- Ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi a scăzut, în perioada 2020-2022 față de perioada 2018-2020, cu 1,9 puncte procentuale;
- În perioada 2020-2022 au fost de circa trei ori mai multe „întreprinderi inovatoare de produse noi pentru întreprindere” față de „întreprinderile inovatoare de produse noi pentru piață”;
- Ponderea cifrei de afaceri a întreprinderilor inovatoare numai de produse, mai mare cu circa 1 punct procentual decât ponderea cifrei de afaceri a întreprinderilor inovatoare numai de procese de afaceri;
- Aproximativ un sfert din numărul total de salariați și-au desfășurat activitatea într-o întreprindere inovatoare;

Tipologia inovatorilor

Rezultatele cercetării statistice privind inovarea în întreprinderile din mediul de afaceri, în perioada 2020-2022, au evidențiat faptul că din **totalul de 26986 întreprinderi**, un număr de **2380 întreprinderi** au desfășurat **activități inovatoare**, din care **2297 sunt inovatori de succes**, implementând cel puțin o inovație de produs și/sau proces de afaceri.

Tabelul 1
Tipologia inovatorilor, în perioada 2020 – 2022

	Numărul întreprinderilor	Pondere în total întreprinderi (%)
Total întreprinderi	26986	100,0
<i>Întreprinderi inovatoare</i>	2380	8,8
din care:		
Inovatori de succes	2297	8,5
Întreprinderi inovatoare numai de produse	1108	4,1
Întreprinderi inovatoare numai de procese de afaceri	356	1,3
Întreprinderi inovatoare numai de produse și procese de afaceri	833	3,1
<i>Întreprinderi non-inovatoare</i>	24606	91,2
Întreprinderi fără inovare, dar cu activități de inovare nefinalizate sau abandonate și/sau în desfășurare	278	1,0

[Datele tabelului în format xls](#)

Unul din principalii indicatori, ce caracterizează activitatea inovatoare, este raportul dintre întreprinderile inovatoare și numărul total de întreprinderi din populația statistică. Pentru perioada 2020-2022, calculul

acestui indicator ne arată că, **ponderea întreprinderilor inovatoare** a fost de **8,8%**, iar a întreprinderilor non-inovatoare de **91,2%**.

Din totalul întreprinderilor, **4,1%** au introdus sau implementat **numai produse** noi sau îmbunătățite semnificativ, în timp ce **1,3%** dintre acestea au implementat **numai procese de afaceri** noi sau îmbunătățite semnificativ. Ponderea întreprinderilor care au avut atât **inovații de produse cât și inovații de procese de afaceri** a fost de **3,1%**.

Dacă clasificăm întreprinderile inovatoare, după fiecare tip de inovație, din total întreprinderi, 7,2% au fost întreprinderi cu cel puțin o inovație de produs și 4,4% întreprinderi cu cel puțin o inovație de procese de afaceri.

Din totalul întreprinderilor, 1,0% au fost întreprinderi cu activități de inovare **nefinalizate sau abandonate**.

Topul activităților inovatoare

Pe activități economice, întreprinderile din sectorul serviciilor au fost mai inovatoare, având o pondere de 9,3% în total întreprinderi din servicii, iar cele din sectorul industriei au reprezentat 8,3% din total întreprinderi din industrie.

În activitățile economice ale **sectorului industriei**, industria prelucrătoare deține o pondere de 95,3% a întreprinderilor inovatoare, în totalul întreprinderilor din acest sector, restul activităților având ponderi mult mai mici: distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare 3,6%, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat 0,9% și industria extractivă 0,2%.

În activitățile **sectorului servicii**, ponderea cea mai mare a întreprinderilor inovatoare, în total întreprinderi ale acestui sector, este deținută de comerțul cu ridicata 35,8%, urmată de sectorul informații și comunicații 23,2%, activități profesionale, științifice și tehnice 19,3%, transport și depozitare cu 13,1% și intermediari financiare și asigurări cu 8,6%.

Pentru perioada 2020-2022, **activitățile economice** cele mai inovatoare, după ponderea în total întreprinderi din sectorul lor de activitate, au fost cele din: cercetare-dezvoltare 53,7%, activități de asigurări, reasigurări și ale fondurilor de pensii (cu excepția celor din sistemul public de asigurări sociale) 38,9% și fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice 35,0%.

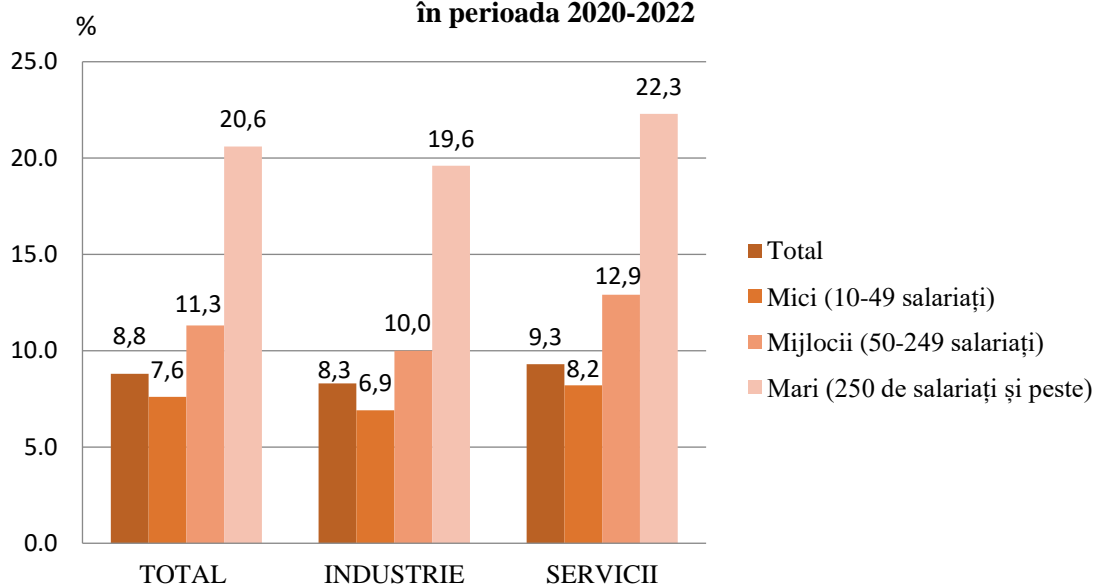
Tabelul 2
Top-ul primelor 10 activități inovatoare, după ponderea în total întreprinderi din sectorul de activitate, în perioada 2020-2022

Activitate economică	%
Cercetare-dezvoltare	53,7
Activități de asigurări, reasigurări și ale fondurilor de pensii (cu excepția celor din sistemul public de asigurări sociale)	38,9
Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice	35,0
Activități de editare	30,0
Fabricarea produselor din tutun	26,7
Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țigăii	25,2
Intermedieri financiare, cu excepția activităților de asigurări și ale fondurilor de pensii	22,7
Activități de servicii informatice	21,2
Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	15,0
Fabricarea echipamentelor electrice	13,7

[Datele tabelului în format xls](#)

Pe clase de mărime, după numărul de salariați, cele mai inovatoare sunt întreprinderile mari 20,6%, urmate de cele mijlocii 11,3% și cele mici 7,6%. Ordinea se păstrează și pentru cele două sectoare, industrie și servicii.

Fig. 1 Ponderea întreprinderilor inovatoare, în total întreprinderi, pe clase de mărime și sectoare de activitate, în perioada 2020-2022

[Datele graficului in format xls](#)

În perioada 2020-2022, **din totalul întreprinderilor inovatoare de produse, 66,0%** au dezvoltat inovațiile în propria întreprindere, **23,9%** din întreprinderi au introdus produse împreună cu alte întreprinderi, **22,2%** le-au realizat prin adaptarea sau modificarea bunurilor sau serviciilor dezvoltate inițial de alte întreprinderi sau organizații și **12,5%** au fost realizate în alte întreprinderi.

Din totalul întreprinderilor inovatoare de procese de afaceri, 74,3% și-au dezvoltat inovațiile de procese de afaceri în propria întreprindere, **25,8%** au dezvoltat inovațiile împreună cu alte întreprinderi, **15,8%** și-au implementat inovațiile prin adaptarea sau modificarea proceselor dezvoltate inițial în alte întreprinderi, iar **4,9%** au avut inovații de procese de afaceri dezvoltate de alte întreprinderi.

Principalii indicatori economici ai întreprinderilor inovatoare

În anul 2022, **cifra de afaceri** a întreprinderilor inovatoare a fost de **370690,3 milioane lei** prețuri curente, reprezentând **24,7%** din cifra de afaceri totală a întreprinderilor.

Ponderea cifrei de afaceri a întreprinderilor inovatoare în cifra de afaceri totală a întreprinderilor, în funcție de tipul inovației, a fost de: **4,9%** pentru inovații numai de produse și **3,8%** pentru inovații numai de procese de afaceri. Cifra de afaceri a întreprinderilor inovatoare atât de produse cât și de procese de afaceri a reprezentat **12,7%** din totalul cifrei de afaceri.

Din totalul cifrei de afaceri a întreprinderilor care au introdus cel puțin un produs nou sau îmbunătățit semnificativ, **16,4%** reprezintă cifra de afaceri a întreprinderilor cu produse noi pentru întreprindere, iar **5,2%** reprezintă cifra de afaceri a întreprinderilor cu produse noi pentru piață, restul de **78,4%** reprezentând cifra de afaceri a întreprinderilor care nu au operat schimbări asupra produselor.

Din **numărul total de salariați** ai întreprinderilor, **19,3%** și-au desfășurat activitatea într-o întreprindere inovatoare, iar din rândul acestora **5,4%** au activat în întreprinderile inovatoare numai de produse, **3,3%**

au activat în întreprinderile inovatoare numai de procese de afaceri și **9,0%** în întreprinderi inovatoare atât de produse cât și de procese de afaceri.

În anul 2022, **valoarea totală a cheltuielilor** întreprinderilor inovatoare a fost de **4535,5 milioane lei prețuri curente**.

Din totalul cheltuielilor pentru activitatea inovatoare a întreprinderilor, **78,8%** au fost alocate activității de cercetare-dezvoltare internă, **12,8%** au reprezentat celelalte cheltuieli cu inovarea (exclusiv cheltuielile de CD) și **8,3%** din cheltuieli au fost alocate cercetării-dezvoltării externalizate (inclusiv întreprinderi din grupul propriu de întreprinderi).

În perioada 2020-2022, **19,6%** din întreprinderile inovatoare au folosit cel puțin un tip de **finanțare publică** pentru activitățile inovatoare: 10,9% de la Guvern, 5,6% de la autorități locale sau regionale și 7,3% de la Uniunea Europeană.

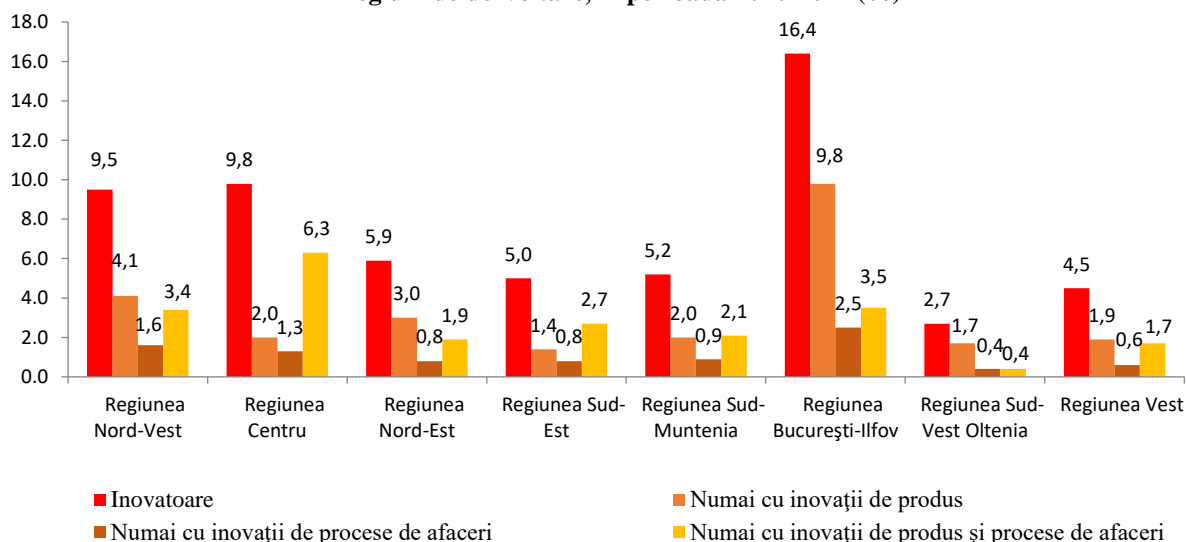
În perioada 2020-2022, **37,1%** din totalul întreprinderilor inovatoare au avut **acorduri de cooperare** în realizarea inovațiilor. Ponderea întreprinderilor mari care au avut o cooperare cu alte întreprinderi a fost de 48,2% din totalul acestora.

Principalii **parteneri de cooperare** ai întreprinderilor inovatoare au fost furnizorii de echipamente, materiale, componente sau software (**12,2%** din total întreprinderi inovatoare) și clienții sau cumpărătorii din sectorul privat (**10,5%** din total întreprinderi inovatoare). Aceeași ierarhie se păstrează și la nivel de sector de activitate. Pe sectoare economice, în sectorul servicii au fost înregistrate mai multe cooperări decât în sectorul industrie (43,4% față de 29,2% din total întreprinderi inovatoare). Pe clase de mărime a întreprinderilor, întreprinderile mari au avut mai multe cooperări decât întreprinderile mici și mijlocii (48,2% față de 33,8%, respectiv 41,8% din total întreprinderi inovatoare).

Inovarea în profil teritorial ¹⁾

În perioada 2020-2022, cele mai **mari** ponderi ale întreprinderilor inovatoare în totalul întreprinderilor din regiune, s-au înregistrat în regiunea **București-Ilfov (16,4%)** și regiunea **Centru (9,8%)**, iar cele mai **scăzute** ponderi au fost în regiunea **Sud-Vest Oltenia (2,7%)** și regiunea **Vest (4,5%)**.

Fig.2 Ponderea întreprinderilor inovatoare, în total întreprinderi, pe tipuri de inovații și regiuni de dezvoltare, în perioada 2020-2022 (%)

¹ Cercetarea statistică privind inovarea a urmărit întreprinderile după sediul social al acestora, indiferent în ce regiune se află întreprinderea sau punctul de lucru al acesteia.

Informații suplimentare:

- ✓ **O inovație** reprezintă un produs sau proces nou sau îmbunătățit (sau o combinație a acestora) care diferă semnificativ de produsele sau procesele anterioare ale unității și care a fost pusă la dispoziția potențialilor utilizatori sub formă de produs sau utilizată de către unitate sub formă de proces.
- ✓ **Întreprinderi inovatoare** sunt întreprinderile care au lansat produse (bunuri sau servicii) sau procese de afaceri noi sau semnificativ îmbunătățite pe piață. Termenul acoperă ambele tipuri de inovatori, precum și întreprinderile cu inovații nefinalizate sau abandonate și se referă la întreprinderile active.
- ✓ **Întreprinderile non-inovatoare** sunt acele întreprinderi care nu au avut nicio activitate inovatoare în perioada analizată.
- ✓ **Regiunile de dezvoltare cuprind următoarele județe:**
 - Regiunea de dezvoltare **Nord-Est**: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.
 - Regiunea de dezvoltare **Sud-Est**: Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea.
 - Regiunea de dezvoltare **Sud – Muntenia**: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman.
 - Regiunea de dezvoltare **Sud-Vest Oltenia**: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea.
 - Regiunea de dezvoltare **Vest**: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Timiș
 - Regiunea de dezvoltare **Nord-Vest**: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare și Sălaj.
 - Regiunea de dezvoltare **Centru**: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.
 - Regiunea de dezvoltare **București – Ilfov**: municipiul București și județul Ilfov.

Pentru interpretarea corectă a indicatorilor, vă rugăm să consultați [Precizările Metodologice](#) atașate comunicatului pe homepage.

Informații suplimentare se pot obține din publicația statistică „Inovarea în întreprinderile din mediul de afaceri pentru perioada 2020-2022” cu termen de apariție 18.10.2024.

Următorul comunicat de presă, cu date definitive, va apărea în 31 iulie 2026.

Arhiva comunicatelor de presă: <https://insse.ro/cms/ro/comunicate-de-presa-view>

Direcția de Comunicare

e-mail: birou presa@insse.ro

Tel: +4021 3181869